

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., ve věci

navrhovatelů: a) **O. p. T.**,
jednající zmocněncem x

b) **A. P.**,
bytem x
adresa pro doručování: x

c) **T. F.**,
bytem x,

d) **J. H.**,
bytem x,

proti

odpůrcům: 1. **Městský úřad Týnec nad Sázavou**,
se sídlem x
2. **Politické hnutí Otevřená radnice**,
jednající zmocněnkyní M. V.
3. **Občanská demokratická strana**,
jednající zmocněnkyní D. K.
4. **Volba pro město**,
jednající zmocněncem Z. B.
5. **Sdružení nezávislých kandidátů Rybáři městu**,
jednající zmocněncem P. V.
6. **Česká strana sociálně demokratická**,
jednající zmocněnkyní D. L.
7. **Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst**,
jednající zmocněnkyní Mgr. H. B.
8. **NEZÁVISLÍ**,
jednající zmocněnkyní D. Z.

o návrzích na neplatnost hlasování do Zastupitelstva města Týnec nad Sázavou konaných
ve dnech 5. a 6. 10. 2018,

takto:

I. Návrhy se zamítají.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatelé podali dne 19. 10. 2018 v zákonné desetidenní lhůtě stanovené v § 60 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), ve spojení s § 90 odst. 1 zákona č.

150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) dva samostatné, avšak obsahově shodné, návrhy na neplatnost hlasování do Zastupitelstva obce Týnec nad Sázavou. Usnesením ze dne 22. 10. 2018, č. j. 43 A 141/2018-8, spojila předsedkyně senátu oba návrhy ke společnému řízení.

2. Navrhovatelé tvrdí, že v průběhu voleb v Týnci nad Sázavou došlo k natolik závažným porušením volebního zákona, že to mohlo mít vliv na výsledky voleb. Nezákonnost spatřují zejména v postupech okrskové volební komise, která působila ve volebním okrsku č. 4.
3. Navrhovatelé uvádí, že jedna z členek volební komise poskytla rodinné známé jednoho z kandidátů navrhovatele a) mylnou informaci, že hlasovací lístek pro komunální volby má vložit do žluté úřední obálky (tedy do obálky, do níž měla správně vložit lístek pro volby do Senátu), a to patrně s úmyslem způsobit neplatnost jejího hlasu. Dále navrhovatelé tvrdí, že v sobotu 6. 10. (druhý den voleb) přišla volit paní M. U., která byla v seznamu voličů označena, jako by již volila, přestože první den voleb volit nebyla. Přítomná členka volební komise ji přesto nechala volit. V důsledku tohoto (a patrně i dalších) pochybení při sčítání hlasů neodpovídal počet vydaných obálek počtu odevzdaných obálek. Situaci přišla řešit zaměstnankyně úřadu, která se sčítáním „pomáhala“, a to takovým způsobem, aby počty obálek odpovídaly. Při sčítání hlasů si pan J. přál kontrolovat neplatné hlasy, což mu však předsedkyně komise neumožnila, patrně ve snaze zakrýt manipulace s hlasy. K prokázání těchto tvrzení navrhovatelé navrhuji přezkum volební dokumentace a provedení výslechu pana J. a navrhovatele c).
4. Dále navrhovatelé namítají, že když se okrsková volební komise chystala k návštěvě voličů s přenosnou volební schránkou ve smyslu § 33 odst. 7 volebního zákona, projevil pan D. J. po špatných zkušenostech z minulých let přání být jedním ze dvou členů, kteří budou s přenosnou volební schránkou vysláni. Předsedkyně volební komise mu však nevyhověla. Teprve po zásahu navrhovatele c), který se dostavil do volební místnosti a hodlal celou situaci řešit s krajským úřadem, odvolala předsedkyně komise členky s přenosnou volební schránkou zpět a opětovně s ní vyslala členy volební komise pana J. a paní V.. Tato podezření lze prokázat výsledkem pana J. a navrhovatele c).
5. Při sčítání hlasovacích lístků si pan J. všiml, že na řadě z nich byl zakřížkován pouze nynější starosta pan M. K. a že jsou si tyto křížky velmi podobné, vyznačené stejnou propiskou, jako by je všechny dělal stroj nebo jeden člověk. Totéž zaznamenali i členové okrskových volebních komisí pro volební okrsek č. 6 (pan J. P.) a č. 9 (pan M. P.); ti však protokol o průběhu a výsledku hlasování podepsali, neboť teprve po volbách si tuto nesrovnalost uvědomili. K prokázání těchto tvrzení navrhovatelé navrhuji jako důkaz svědeckou výpověď J. a M. P.. Dále podle zjištění pana J. nezískal navrhovatel a) ve volebním okrsku č. 4 ani jeden celý hlas (tj. ani jeden hlas pro celou volební stranu), přestože několik voličů čestně prohlásilo, že na odevzdaném hlasovacím lístku označili právě a jediné navrhovatele a); to lze prokázat volební dokumentací a příloženými čestnými prohlášeními těchto voličů. Podle navrhovatelů je také s podivem, že kandidáti navrhovatele a), kteří – byť pod jiným názvem – v těchto volbách kandidovali opakovaně, získali ve všech volebních okrscích v Týnci nad Sázavou s výjimkou volebního okrsku č. 4 výrazně více hlasů než před čtyřmi lety, což je patrné z tabulky zahrnuté do návrhu.
6. Po skončení sčítání odmítl pan J. podepsat protokol o průběhu a výsledku hlasování. Své důvody sepsal na samostatném papíře, který požadoval připojit k protokolu, avšak ostatní

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

členky komise mu odmítly převzetí této listiny potvrdit. Když se toho dožadoval, reagovaly podrážděně, označily jej za „potíživistu“, křičely na něj a vytýkaly mu, že celý proces jen prodlužuje. Navrhovatel c) proto o vzniklém konfliktu telefonicky informoval krajský úřad a zavolal Policii ČR, zatímco některá z členek komise zavolala městskou policii. Příslušníci městské policie podrobili pana J. dechové zkoušce s negativním výsledkem a následně jej vyzvali, aby volební místnost dobrovolně opustil, jinak že použijí donucovací prostředky. Pan J. uposlechl výzvu a vyšel se strážníky ven z budovy, přestože ještě nebyly zapečetěny krabice s hlasovacími lístky a dalšími materiály.

7. Kdykoli v průběhu voleb vznesl pan J. jakýkoli požadavek na postup v souladu s volebním zákonem, označovaly jej ostatní členky volební komise za „potíživistu“. Předsedkyně volební komise paní V. mu zakázala nabíjet si mobilní telefon a vyhrožovala mu, že „pokud bude neustále dělat potíže“, uvede do zápisu, že se v druhý den voleb dostavil do volební místnosti pozdě, přestože přišel již v 7:50, tedy 10 minut před zahájením hlasování. Ostatní členky komise proti němu byly evidentně zaujaté. S ohledem na jejich vazby na současné vedení radnice lze mít důvodně za to, že se snažily pracovat v jeho prospěch a naopak šikanovaly pana J. delegovaného za konkurenční kandidující uskupení. To lze prokázat výsledkem pana J. a navrhovatele c).
8. Odpůrce 1. k návrhu uvedl, že všichni členové okrskových volebních komisí absolvovali školení týkající se výkonu funkce. K tvrzením navrhovatelů se odpůrce 1. nemůže vyjádřit konkrétně, neboť nebyl osobně přítomen ve volební místnosti volebního okrsku č. 4, konstatuje však, že se vesměs jedná o spekulace, které nejsou způsobilé hrubě ovlivnit výsledek voleb. Navrhuje, aby soud návrh zamítl.
9. K návrhu se vyjádřil také odpůrce 2., který uvedl, že se s návrhem na opakování hlasování ztotožňuje, neboť má sám od svých voličů informace, že ve volebním okrsku č. 4 došlo k jistým nesrovnalostem – například voličům komise nesdělila, do které obálky patří který hlasovací lístek, členové komise nesledovali, zda voliči skutečně vhodili úřední obálku do volební schránky, a za zástěnou volně ležely úřední obálky.
10. Ostatní odpůrci se k návrhu nevyjádřili.
11. Soud návrh posoudil jako nedůvodný.
12. Podle § 90 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 1 volebního zákona se každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, může návrhem u soudu domáhat neplatnosti hlasování, neplatnosti voleb nebo neplatnosti volby kandidáta. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.
13. Soud zjistil, že byl návrh podán oprávněnými osobami, neboť navrhovatel a) je volební stranou, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce Týnec nad Sázavou, což soud zjistil z rozhodnutí o registraci ze dne 17. 8. 2018 předloženého odpůrcem 1., a navrhovatelé b), c) a d) jsou zapsáni v seznamu voličů vedeném odpůrcem 1., což soud zjistil z výpisu z tohoto seznamu předloženého rovněž odpůrcem 1. Po ověření, že byl návrh podán v zákonem stanovené lhůtě (výsledky voleb do zastupitelstev obcí vyhlásila Státní volební komise sdělením č. 225/2018 Sb. v úterý 9. 10. 2018), se soud věcně zabýval návrhem na vyslovení neplatnosti hlasování. O návrhu rozhodl bez jednání (§ 90 odst. 3 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

14. Aktivně legitimovaný subjekt se může návrhem u soudu domáhat neplatnosti hlasování, neplatnosti voleb nebo neplatnosti volby kandidáta, přičemž důvodem návrhu (§ 60 odst. 2 až 4 volebního zákona) je tvrzení, podle kterého byla porušena ustanovení volebního zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb, výsledky hlasování nebo výsledky volby kandidáta.
15. Navrhovatel svůj návrh označil jako návrh na neplatnost voleb a na neplatnost hlasování. Návrhem na neplatnost voleb je třeba obecně rozumět návrh poukazující na takovou nezákonnost, pro jejíž odstranění by bylo třeba zopakovat celé volby, včetně opětovného podání kandidátních listin a nového provedení registrace kandidujících subjektů. Navrhovatelem namítané nezákonnosti (postup členek okrskové volební komise č. 4 v průběhu hlasování a při sčítání hlasů) je však vadou, k jejímuž odstranění by postačovalo zopakovat vlastní hlasování a sečtení hlasovacích lístků, při kterém budou členové volební komise postupovat v souladu s volebním zákonem (blíže viz usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2012, č. j. 50 A 22/2012-44, publikované pod č. 2818/2013 Sb. NSS a dostupné na webových stránkách www.nssoud.cz). Soud tedy návrh posoudil podle jeho obsahu jako návrh na neplatnost hlasování.
16. Soud nejprve uvádí, že podle ustálené judikatury Ústavního soudu vycházející z demokratického principu legitimacy veřejné moci, podle něhož je lid jejím zdrojem a v této roli se podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb (čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 1 Ústavy), platí pro volební soudnictví vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů; předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá (nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Řízení ve věcech volebního soudnictví je proto založeno na ústavním principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím práva menšiny. Úprava ověřování voleb je přitom alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru (princip potenciální kauzality ve volebním soudnictví). Tuto možnou příčinnou souvislost je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost. Z čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod lze dovodit právo zvoleného kandidáta na nerušený výkon funkce po stanovené časové období (srov. nálezy ÚS ze dne 10. 1. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 30/95), rozhodnutí voličů jako suveréna může tudíž soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát.
17. Na tato východiska navazuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. usnesení NSS ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz), která v obecné rovině definuje tři základní předpoklady pro vyhovění volební stížnosti takto:
 - a) nezákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebního zákona, popř. zákonů souvisejících,
 - b) vztah mezi touto nezákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno volební stížností a
 - c) zásadní intenzita této nezákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu předmětného kandidáta.

Jinak řečeno, tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k nezákonnému jednání nedošlo, nebyl by určitý kandidát zřejmě vůbec zvolen. Zjednodušeně řečeno tedy tato intenzita způsobuje „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění. Obdobné zásady pak lze uplatnit i na případ tvrzené neplatnosti hlasování či voleb.

18. Soud podotýká, že si je vědom toho, že z odkazované judikatury nelze pro účely posuzované věci vycházet bez dalšího [zejména ve vztahu k podmínce sub c)]. V mezidobí totiž došlo ke změně volebního zákona, která je pro právě posuzovanou věc zásadní. Podle § 60 odst. 2 – 4 volebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2016, bylo podmínkou důvodnosti návrhu porušení volebního zákona způsobem, který *mohl ovlivnit* výsledek voleb. Zákonem č. 322/2016 Sb. došlo k novelizaci tohoto ustanovení a v nynějším znění (tj. ve znění účinném ke dni voleb) je podmínkou důvodnosti návrhu porušení volebního zákona způsobem, který *hrubě ovlivnil* výsledek voleb. Tato novelizace § 60 volebního zákona se v návrhu zákona č. 322/2016 Sb. objevila jako pozměňující návrh v ústavně právním výboru (usnesení ústavně právního výboru ze dne 30. 3. 2016, sněmovní tisk č. 568/5, 7. volební období Poslanecké sněmovny, dostupný na <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&t=568>). Není k ní tedy k dispozici důvodová zpráva. Jelikož se však tatáž formulační změna dotkla i dalších volebních zákonů, odkazuje soud na usnesení NSS ze dne 21. 2. 2018, č. j. Vol 50/2018-46, jehož závěry jsou aplikovatelné i na právě posuzovanou věc, byť tam šlo o volbu prezidenta republiky. NSS v uvedeném usnesení uvedl: *„Mezi původním a novým zněním zákona, tedy mezi formulací „mohl ovlivnit“ a „hrubě ovlivnil“ je významový rozdíl. K tomuto rozdílu se NSS v návaznosti na předpoklady přezkumu voleb dovozené judikaturou (srov. usnesení NSS ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS, a ze dne 10. 11. 2016, č. j. Vol 4/2016-191, č. 3522/2017 Sb. NSS) vyjádřil ve svém usnesení ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018-33: „[a]čkoli s tím volební zákony do konce roku 2016 nepočítaly, případný zásah volebního soudu mohlo dle soudní judikatury vyvolat pouze porušení zákona způsobilé ovlivnit výsledky voleb v určité intenzitě. V tomto směru tedy bude možné nadále vycházet z dosavadní judikatury, neboť pojem „hrubé ovlivnění“ výsledků voleb lze co do intenzity považovat za zákonodárcem zvolený ekvivalent jejich „zatemnění“. Na druhou stranu však nelze ignorovat, že zákonodárce opustil předpoklad pouhé potenciality vlivu porušení zákona na výsledek volby a zákonem č. 322/2016 Sb. zavedl požadavek, aby porušení zákona výsledek volby skutečně ovlivnilo. Jinými slovy, nyní již bude pro vyhovění volební stížnosti nutné, aby bylo v řízení podle § 90 s. ř. s. prokázáno, že došlo k porušení některého zákonného ustanovení upravujícího průběh volebního procesu a že tato protizákonnost ovlivnila (nikoli pouze mohla ovlivnit) výsledek voleb, a to hrubým způsobem.“* Aktuální právní úpravu považuje NSS za ústavní (srov. citované usnesení NSS č. j. Vol 16/2018-33, bod 23).“ S tímto závěrem citovaným z bodu 25 uvedeného usnesení NSS (zdůraznění provedeno soudem) se soud ztotožňuje.
19. Soud proto posuzoval, zda navrhovatelé předložili dostatečné důkazy, tedy prokázali existenci takových indicií, z nichž by plynuly významné pochybnosti o platnosti hlasování.
20. Soud pro prověření tvrzení navrhovatelů pokládal za potřebné zjistit skutkový stav nad rámec toho, co by mohl zjistit z volební dokumentace a evidencí vedených správními orgány. Proto od odpůrce 1. zjistil, že okrsková volební komise ve volebním okrsku č. 4. pracovala v tomto složení: paní M. V. (předsedkyně), Ing. I. K. (zapisovatelka), paní J. Z.,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

paní D. P., paní E. M., Mgr. H. P. (členky) a pan D. J. [člen nominovaný navrhovatelem a)]. Od členů okrskové volební komise (s výjimkou pana D. J., jehož vyjádření k průběhu hlasování bylo přiloženo již k návrhu) si soud vyžádal vyjádření k návrhu, a to zejména k tomu, jak probíhalo vydávání úředních obálek, jak proběhlo hlasování mimo volební místnost (do přenosné volební schránky) a kteří členové komise se tohoto hlasování účastnili. Dále soud členky volební komise vyzval, aby podrobně popsaly průběh sčítání hlasů, jak byla práce v rámci komise rozdělena (zda se tak stalo po dohodě nebo zda vznikly rozpory), jaká kontrolní opatření proti manipulaci s hlasovacími lístky byla přijata, zda některý z členů komise (příp. kdo) během sčítání hlasovacích lístků vznesl nějaké námitky vůči jeho průběhu a v jaké formě. Konečně požádal soud členky volební komise o zhodnocení, zda v důsledku postupu volební komise jako celku nebo některého z jejích členů mohlo dojít k nedovolené manipulaci s hlasovacími lístky nebo k jejich nesprávnému vyhodnocení.

21. K výzvě soudu se vyjádřila členka okrskové volební komise paní J. Z., která uvedla, že obálky opatřené úředním razítkem vydávali členové komise voličům s poučením, že do každé patří volební lístek odpovídající barvy, tedy šedivé hlasovací lístky pro volby do zastupitelstva do šedivé obálky, žluté lístky pro volby do Senátu do žluté obálky. Že by některý člen komise vydával jiné instrukce, si nevšimla. S přenosnou hlasovací schránkou byly nejprve vyslány dvě členky komise – ona a paní D. P., protože už měly zkušenosti s prací ve volební komisi v minulých letech, zatímco pan D. J. byl v komisi poprvé. Ten nic nenamítal, přenosnou schránku po zapečetění podepsal a pečeť si vyfotografoval. Když voliči začali odevzdávat své hlasy do přenosné volební schránky, přijela městská policie a obě členky odvezla zpět do volební místnosti, neboť navrhovatel c) si stěžoval, že s přenosnou volební schránkou nebyl vyslán pan J.. Napodruhé tedy s přenosnou schránkou šla předsedkyně komise paní V. s panem J.. Ve volební místnosti se pan J. choval neslušně, stále manipuloval s mobilním telefonem [telefonoval s navrhovatelem c), který jej podle názoru paní Z. instruoval a manipuloval], chodil si zakouřit, a to i v průběhu kontroly z městského úřadu (požadavku pana A. z městského úřadu, aby při kontrole setrval ve volební místnosti, pan J. nevyhověl a nadto jej oslovil „vole“). Dával přitom najevo, že jeho cílem je kontrolovat práci ostatních členek volební komise. Z jednoho odběhnutí z volební místnosti se vrátil s na počítači napsanou stížností na postup voleb, kterou mu kdosi přivezl autem; stížnost předsedkyně přiložila k volební dokumentaci. V průběhu voleb se pan J. choval velmi zvláště, např. bez jakéhokoli kontextu pronesl k členkám komise větu „*Vím, že mě nenávidíte, ale já vás také nenávidím.*“ Při sčítání hlasů komise nejprve podle seznamu zjistila, kolik voličů hlasovalo a následně otevřela volební schránky. Nejprve se sčítaly hlasy odevzdané v senátních volbách, poté v obecních volbách. Komise nejprve rozdělila lístky podle způsobu volby (strana / strana + jednotliví kandidáti / jednotliví kandidáti) a následně komise společně pomocí sčítacích archů hlasy počítala tak, že jedna členka četla obsah lístků a příslušný člen komise vždy přečtené zopakoval a zaznačil na sčítacím archu; tento postup požadoval pan J.. Po zanesení výsledků do počítačového programu počítač stále hlásil chybu, proto byla přivolána paní ze statistického úřadu, která problém záhy odhalila. Pan J. neuvedl žádné výhrady, přesto odmítl protokol podepsat. Když předsedkyně se zapisovatelkou předávaly výsledky voleb a členky komise připravovaly volební materiály k zapečetění, kouřil pan J. u otevřeného okna a hovořil s navrhovatelem c), který stál venku. Přitom mu patrně sděloval různé detaily ze sčítání hlasů a ostatní členky komise slyšely, že na jejich adresu pronesl velmi vulgární nadávku. Po návratu předsedkyně a zapisovatelky prohlásil pan J.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

cosi o „kravách“. Pak začal křičet a agresivně se domáhat toho, aby mu všechny členky komise podepsaly jeho stížnost na průběh voleb, jinak neodejde a celá komise tam bude muset být třeba do rána. To už jedna ze členek nevydržela a doběhla pro strážníky městské policie, kteří pana J. vyvedli; ten stačil ještě říct něco v tom smyslu, že všem ještě ukáže a že se pomstí. Závěrem paní Z. uvedla, že celá komise záměrně postupovala co nejkorektněji, aby pan J. [potažmo navrhovatel c)] viděl, že nedochází k žádným pochybením, nebo dokonce podvodům; ti však byli *a priori* přesvědčeni o tom, že členky komise jsou podvodnice, které je třeba přistihnout a usvědčit. Pan J. například odmítl akceptovat, že jedna z členek volební komise měla od předsedkyně dovoleno přijít druhý den voleb později, aby stihla odvolit ve své obci, a byl proti otevření volební místnosti a proříznutí hlasovacího otvoru volební schránky.

22. Dále se k výzvě soudu vyjádřila předsedkyně okrskové volební komise paní M. V., která označila skutečnosti uvedené v návrhu za lživá nařčení. Hlasování probíhalo tak, že člen komise vždy zkontroloval totožnost voliče podle občanského průkazu a zaškrtnl jeho jméno v seznamu voličů. Volič pak dostal šedou a žlutou obálku opatřenou úředním razítkem a na požádání mu bylo vysvětleno, která obálka slouží pro které volby. Ve volební místnosti se nacházela nástěnka, na níž byly vyvěšeny vzory hlasovacích lístků a úředních obálek opatřené nápisem „VZOR“ a jejím podpisem jakožto předsedkyně. Stejně označené vzorové obálky s vysvětlením, do které patří který hlasovací lístek, byly také za zástěnou. Také tam byla k dispozici propiska (zřejmě proto mohly být některé lístky zaškrtnuty totožnou propiskou). Komise obdržela požadavek na přenosnou hlasovací schránku ze dvou pečovatelských domů a z jednoho bytového domu. Zájemců o tento úkol bylo více, a proto z nich paní V. vybrala dvě zkušené členky komise; pan J. byl ve volební komisi jednak poprvé, a nadto ani jeho dosavadní chování nepokládala za vhodné. Stále se zabíral mobilním telefonem, vše si fotil, odbíhal si zakouřit a hovořil u toho s navrhovatelem c), přičemž po návratu začal vždy komisi osočovat z manipulace voleb, což způsobovalo v komisi všeobecnou nervozitu. Paní V. jej vyzvala, ať odloží telefon, a upozornila jej, že v průběhu voleb nesmí vynášet žádné informace; pan J. ji však ignoroval a dělal si, co chtěl. Pan J. po vysvětlení, proč nebyl vybrán k cestě s přenosnou volební schránkou, nic nenamítal, avšak chvíli poté, co dvě zvolené členky odešly, přišel navrhovatel c), který se začal s křikem domáhat toho, aby s přenosnou schránkou byl vyslán pan J., a vyhrožovat kontrolou. Aby je přesvědčila, že vše probíhá korektně, rozhodla paní V., že s přenosnou volební schránkou půjde ona spolu s panem J.. Když se v pečovatelském domě voličky ptaly, jak mají volit, začal pan J. křičet, že jim paní V. nesmí nic říct, protože by šlo o „lobování“. Paní V. si jej vzala stranou a vysvětlila mu rozdíl mezi vysvětlením, jak správně vyplnit hlasovací lístek, a doporučením, které kandidáty volit. Pan J. to akceptoval a správný postup volby pak sám voličkám vysvětlil. Když probíhala ve volební místnosti kontrola z městského úřadu, šel si pan J. zakouřit, přestože jej paní V. i pan A. z úřadu vyzývali, aby neodcházel; něco odsekl a šel si opět ven hovořit s navrhovatelem c). O tomto incidentu a chování pana J. v pečovatelském domě pořídila paní V. zápis. Druhý den voleb měli členové volební komise přijít do volební místnosti v 7:45, aby ji připravili. Pan J. přišel až téměř v osm hodin, takže na něj musela komise čekat a pak se snímáním pečeti pospíchat, ten však na výtky vůbec nereagoval. Chvíli před koncem hlasování opět opustil volební místnost a vrátil se se stížností na volby napsanou na počítači. Stížnost členkám komise přečetl a prohlásil, že je všechny nenávidí a že ještě uvidí. Před sčítáním lístků musela paní V. pana J. opakovaně vyzvat, aby odložil telefon. Během vlastního sčítání pan J. spolupracoval. Celá komise pracovala společně, aby vše bylo transparentní. Výsledky

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

členové psali nejprve na pomocné archy a pak je zapisovatelka začala vkládat do počítače, který však hlásil chybu, již se nedařilo odstranit. Po dohodě celé komise zavolali paní M. ze statistického úřadu, která chybu záhy našla. Po vytištění členové komise mimo pana J. podepsali protokol a paní V. se zapisovatelkou paní K. šly odevzdat výsledky do prvního patra budovy. Když se vrátily do volební místnosti, začal na ně pan J. křičet, že mají „mazat pro jeho stížnost“ a podepsat ji a že do té doby nikdo z členů komise nepůjde domů; přitom je označil za „krávy“. Za oknem stál navrhovatel c). Paní V. proto zavolala policii, která pana J. uklidnila a jelikož venku čekal navrhovatel c) a další lidé, doprovodili strážníci členky volební komise k jejich automobilům, případně až domů.

23. K výzvě soudu se vyjádřila také zapisovatelka okrskové volební komise Ing. I. K., která nejprve uvedla, že nezaznamenala, že by někteří členové komise nabádali voliče k volbě konkrétního kandidáta. Sama funkci vykonávala podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nebyla vyslána žádnou stranou, nýbrž si chtěla jen přivydělat. K dotazům soudu uvedla, že členové komise dávali voličům vždy dvě obálky (i když chtěli volit pouze v jedné volbách) a přitom jim sdělili, která obálka slouží pro který typ voleb, a že přebytečné volební materiály (včetně nevyžádané obálky) mohou vyhodit do připraveného koše. Nevšimla si, že by některý člen volební komise – ať už omylem, či úmyslně – poučil voliče špatně. U vlastního hlasování s přenosnou hlasovací schránkou paní K. nebyla, zaznamenala jen to, že původně byly vyslány dvě členky (jména si již nepamatuje), které byly odvolány po zásahu navrhovatele c), který přišel do volební místnosti a křičel že „*se tady nebude podvádět*“. Po návratu proběhlo hlasování o tom, kdo půjde s přenosnou volební schránkou, kterým byly opět vybrány původně zvolené členky, avšak nakonec v zájmu transparentnosti šel místo nich pan J. s paní V.. Po návratu paní V. paní K. požádala, aby sepsala stížnost na pana J., který voličům odmítal vysvětlit princip hlasování s tím, že se jedná o agitaci; po vysvětlení rozdílu mezi citací zákona a politickou agitací již postupoval správně. Paní K. si nepamatuje, zda stížnost skutečně psala, nebo zda si to paní V. později rozmyslela. Po uzavření volební místnosti v sobotu ve 14 hodin chyběl pan J., který po chvíli přiběhl s papírem v ruce a začal křičet, přestože jej ostatní členky žádaly, ať se uklidní. Nejprve k členkám komise prohlásil, že je všechny nenávidí, a pak přečetl svou stížnost napsanou na počítači, kterou jim poté předal. Pak začalo vlastní sčítání, členové komise si vzali červené propisky a vyprázdnili volební schránky. Nejprve roztřídili obálky pro volby do senátu (ty sečetli nejprve) a pro volby do zastupitelstva. Komise společně posoudila platnost všech hlasů, pak rozdělila platné lístky podle způsobu volby (strana / strana + jednotliví kandidáti / jednotliví kandidáti) a následně společně pomocí sčítacích archů hlasy počítala. Jedna členka komise (jméno si již nepamatuje) nahlas četla hlasy na volebních lístcích a ostatní členové zapisovali výsledky do pomocných sčítacích archů. Při zápisu hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty do počítačového programu nevycházela kontrolní hodnota, a proto komise zavolala paní M., která se komisi představila a zeptala se, zda souhlasí s tím, aby pomohla, k čemuž nikdo neměl výhrady. Velmi rychle byla chyba odhalena. Po podepsání protokolu (všemi členy mimo pana J.) odešly paní K. s paní Válovou odevzdat výsledky. Po návratu do volební místnosti začal pan J., který stál u otevřeného okna, na členky komise křičet ať „mažou pro úředníky“ a podepíšu mu nějaký papír, patrně volební stížnost. Členkám komise se však nechtělo podepisovat různá nařčení, neboť byly přesvědčeny, že se žádného pochybení nedopustily, ani nechtěly chodit pro „úředníky“, jestliže se přítomnosti dalších osob domáhal právě jen pan J.. Ten však nereagoval, stále křičel a členky volební komise označil za „krávy“, navrhovatel c), který stál venku pod oknem, pak na jejich adresu použil ještě vulgárnější

nadávku (tu však paní K. osobně neslyšela, byla jí tlumočena ostatními členkami). Poté členky komise požádaly o pomoc policii, která pana J. podrobila dechové zkoušce a vyzvala jej, aby v jejich doprovodu dobrovolně odešel, což se také stalo. Paní K. má za to, že k žádné manipulaci nedošlo. Naopak podezření budilo spíše jednání pana J., který např. šel pro známého voliče ke dveřím, což komentoval slovy „*tak ještě dva*“. Pan J. si také stále ve volební místnosti něco fotil (např. pečete na volební schránce), opakovaně bezdůvodně křičel, několikrát členky komise upozornil, že je něco zařízené, že přijde kontrola a všechny je zavrou, že to příští týden (tj. během druhého kola senátních voleb) všem osolí a další podobné narážky. Z jeho chování šel strach. Paní K. neví o tom, že by některá členka komise označila pana J. za „potíživistu“, pokládá to však za označení trefné a velmi mírné ve srovnání s tím, jak se k členkám komise choval on.

24. Dále se k výzvě soudu vyjádřila členka okrskové volební komise Mgr. H. P, která nejprve uvedla, že nezaznamenala, že by někteří členové komise voliče nabádali k volbě konkrétního kandidáta. Popsala, že úřední obálky vydávalo šest členů komise, kteří každému voliči zkontrolovali občanský průkaz, odškrtli jej v seznamu, vydali mu dvě úřední obálky a vysvětlili, která slouží pro které volby. Paní P. si není vědoma toho, že by někdo podal špatnou informaci o barvě obálek. Výběr dvou členů komise, kteří půjdou s přenosnou volební schránkou k voličům, probíhal tak, že se paní předsedkyně V. zeptala, kdo o to má zájem. I paní P. uvažovala, že se přihlásí, ale pak si uvědomila, že by nebylo vhodné, aby šel s přenosnou schránkou někdo, kdo je ve volební komisi nováčkem. I proto se ztotožnila s rozhodnutím paní V., která vybrala dvě zkušené členky, a zdálo se, že to akceptuje i pak J.. Záhy však přišel navrhovatel c), který si začal zvýšeným hlasem stěžovat, že „jeho člověk“ nedostal možnost jít s přenosnou volební schránkou a že nepřipustí, aby došlo k podvodu jako v minulých letech. Proto byly vyslané členky, které již byly v domově pro seniory, odvolány zpět, avšak v tu chvíli již bylo několik hlasů odevzdáno. Pak proběhlo hlasování o tom, kdo s přenosnou schránkou půjde, při kterém byly vybrány tytéž dvě členky. Paní V. však nakonec rozhodla, že půjde ona s panem J.. Druhý den voleb přišla paní P. po dohodě s předsedkyní později, aby mohla odvolit ve své obci. Vlastní hlasování skončilo v sobotu ve 14 hodin. Pan J. v tu chvíli ve volební místnosti nebyl, přišel až později s papírem v ruce a začal mluvit zvýšeným hlasem, a později dokonce křičet, přestože jej členky komise žádaly, ať nekřičí, že se vše dá vyřešit v klidu. Křičel na členky komise výčet toho, co podle něho dělají špatně, že mu zabránily jít s přenosnou schránkou a že je všechny nenávidí. Pak komise přistoupila ke sčítání hlasů, které probíhalo tak, že komise otevřela volební schránky, rozdělila obálky podle typu voleb a začala sčítat nejprve hlasy odevzdané v senátních volbách, poté ve volbách do zastupitelstva. Komise (včetně kooperujícího pana J.) společně posoudila platnost všech hlasů (na každý z nich paní V. napsala důvod neplatnosti, proti čemuž nikdo nic nenamítal), pak rozdělila platné lístky podle způsobu volby (strana / strana + jednotliví kandidáti / jednotliví kandidáti) a následně společně pomocí sčítacích archů hlasy počítala za použití pomocných sčítacích archů a tak, že jeden člen komise viděl na druhého. Výsledky zanesla paní K. do počítače, avšak došlo k nějaké chybě, kterou celá komise chvíli hledala, přičemž se pan J. opět začal chovat nevhodně. Předsedkyně a zapisovatelka poprosily o pomoc paní M., která po souhlasu komise s její přítomností chybu záhy odhalila, a paní V. s paní K. mohly jít odevzdat výsledky o patro výš. Během jejich nepřítomnosti se situace ve volební místnosti opět vyostřila – pan J. kouřil z okna volební místnosti a bavil se o členkách volební komise s navrhovatelem c). Pak pan J. na členky komise křičel, ať „mažou“ nahoru pro papír (patrně mínil stížnost, kterou dříve četl) a

podepíší mu jej, nadával jim do „krav“ a prohlašoval, že uvidí a že se jim všem pomstí. Paní P. také zřetelně zaslechla vulgární nadávku z úst navrhovatele c), proti které se ohradila. Chování pana J. budilo takové obavy, že členky komise požádaly o pomoc městské strážníky, kteří pana J. podrobili dechové zkoušce a vyzvali jej, aby v jejich doprovodu dobrovolně odešel, což se také stalo. Paní P. si vybavuje situaci týkající se paní U., která byla zaškrtnuta v seznamu, přestože dosud nevolila, tento problém byl však ihned vyřešen, protože byly k dispozici dva seznamy (pro volby do senátu a pro volby do zastupitelstva), a proto bylo možné jejich porovnáním zjistit, že v jednom ze seznamů byla zaškrtnuta jen omylem. Závěrem paní P. uvedla, že se pan J. v průběhu voleb choval k ostatním členkám komise nevhodně, urážlivě a vulgárně (tajemníka dokonce oslovil „vole“), křičel a vyhrožoval, fotil a kouřil ve volební místnosti.

25. K výzvě soudu se vyjádřila také členka volební komise paní D. P., která stručně uvedla, že sčítání hlasů probíhalo v přítomnosti a za aktivní účasti pana J. tak, že vždy jeden člen sčítal a druhý po něm výsledky kontroloval. Není si vědoma žádného porušení volebního zákona. Celkově se pan J. v průběhu voleb choval velmi zvláště, jeho chování je popsáno ve volební dokumentaci.
26. Konečně se k výzvě soudu vyjádřila členka volební komise paní E. M., která uvedla, že si žádného porušení volebního zákona není vědoma. Pouze pan J. se v průběhu voleb choval nemístně. O jeho provokacích byl pořízen zápis, který je součástí volební dokumentace.
27. Soud si dále vyžádal spis Policie České republiky, krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územního odboru Benešov, obvodní oddělení Týnec nad Sázavou, vedený pod č. j. KRPS-311189-TČ-2018-010117 ve věci oznámení podaného zmocněncem navrhovatele a) o možném protiprávním jednání při volbách do Zastupitelstva města Týnec nad Sázavou. Oznamovatel policii pouze předal písemnosti, avšak k podstatě věci nemohl nic uvést. Policie zajistila kamerový záznam z chodby městského úřadu, kde se nacházela volební místnost pro volební okrsek č. 4; z něj policie zjistila, že pan J. druhý den voleb večer opustil volební místnost dobrovolně. Následně policie požádala pana J. o podání vysvětlení. Ten uvedl, že volby probíhaly bez potíží až do okamžiku, kdy požadoval po členkách komise, aby podepsaly jeho stížnost na průběh voleb, což odmítly a křičely na něj, že je „potížista“. Pak se objevila hlídka městské policie, která pana J. ztotožnila a po provedení dechové zkoušky jej vyzvala, ať dobrovolně opustí volební místnost, jinak že dostane pouta. Pan J. výzvě vyhověl a vyšel se strážníky z budovy úřadu, kde mu popřáli pěkný večer a odešli. V tu chvíli však krabice s volebními lístky nebyly dosud zapečetěny. Proto chce podat oznámení na postup hlídky městské policie, který považuje za rozporný se zákonem.
28. Od města Týnec nad Sázavou si soud vyžádal záznam o výjezdu hlídky městské policie do volební místnosti pro volební okrsek č. 4. Podle tohoto záznamu ze dne 6. 10. 2018, č. j. 24/2018, paní M. P., pověřená osoba pro průběh voleb v Týnci nad Sázavou, telefonicky oznámila, že jeden z členů komise narušuje průběh sčítání hlasů. Hlídka po příjezdu na místo od předsedkyně komise paní V. zjistila, že se pan D. J. chová hrubě, vznáší neodůvodněné protesty, fotografuje si volební schránku, kouří ve volební místnosti, odepřel podepsání formuláře, křičí na členky komise a vyhrožuje jim. Hlídka požádala pana J. o předložení občanského průkazu, což učinil. Uvedl, že se ničeho takového nedopustil, pouze žádal předsedkyni o formulář pro vypsání stížnosti, neboť si je vědom toho, že jen ona smí během sčítání hlasů volební místnost opustit. Hlídka se jej poté zeptala, zda bude ještě vykonávat nějakou činnost spojenou s volbami. Pan J. pravil, že

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

nikoli, a v doprovodu strážníků dobrovolně opustil budovu městského úřadu. Městská policie poté oznámila podezření ze spáchání přestupku narušení občanského soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, Městskému úřadu Týnec nad Sázavou.

29. Soud nepokládal pro zjištění skutkového stavu za potřebné provádět důkaz svědeckou výpověď pana J., ani navrhovatele c), neboť jejich líčení průběhu voleb je obsahem návrhu a v případě pana J. i obsahem oznámení učiněného na Policii ČR, které si soud vyžádal. Jejich výpověď by proto nebyla způsobilá přinést nová pro věc podstatná zjištění. K tomu soud ještě poznamenává, že návrh původně vedle navrhovatelů a) až d) podal také D. J.. Jeho návrh však byl usnesením ze dne 30. 10. 2018, č. j. 43 A 141/2018 – 77, vyloučen k samostatnému řízení a posléze usnesením ze dne 31. 10. 2018, č. j. 43 A 153/2018 – 11, odmítnut pro nedostatek návrhové legitimace.
30. Následně se soud zabýval jednotlivými porušeními volebního zákona, která tvrdí navrhovatelé.
31. Navrhovatelé nejprve namítají, že jedna z členek volební komise poskytla rodinné známé jednoho z kandidátů navrhovatele a) mylnou informaci, že hlasovací lístek pro komunální volby má vložit do žluté úřední obálky (tedy do obálky, do níž měla správně vložit lístek pro volby do Senátu), a to patrně s úmyslem způsobit neplatnost jejího hlasu. Navrhovatelé neuvádí, komu konkrétně se takového nesprávného poučení mělo dostat [že se jednalo o „rodinnou známou jednoho z kandidátů navrhovatele a)“ je informace zcela nekonkrétní]. Podle stížnosti pana J., která je součástí volební dokumentace, přitom šlo o paní F., jejíž jméno je skutečně uvedeno v obou seznamech voličů, přičemž v obou je zaškrtnuto, že jí byly vydány úřední obálky. Z volební dokumentace nemohl soud ověřit, zda byl ve volebním okrsku č. 4 odevzdán takový neplatný hlas (tj. hlas neplatný proto, že byl hlasovací lístek pro obecní volby vložen do žluté obálky určené pro senátní volby), jelikož tento neplatný hlas by se z povahy věci nacházel v krabici obsahující volební dokumentaci pro senátní volby, kterou soud nepokládal za nutné od odpůrce 1. vyžadovat. Všechny členky komise totiž shodně uvedly, že voličům sdělovaly, že lístek pro senátní volby patří do žluté obálky a lístek pro obecní volby do šedé obálky, jak tomu odpovídá i jejich barva. Rozchází se jen v tom, že některé tuto informaci poskytovaly každému voliči, některé tak činily pouze na přímý dotaz. To však nic nemění na tom, že pokud si volič nebyl jist, mohl se některého z členů komise zeptat, případně si prohlédnout vzory, které byly ve volební místnosti vyvěšeny (byť se tak stalo až po 30 minutách od zahájení hlasování, jak o tom svědčí zápis přiložený k zápisu o průběhu a výsledku hlasování). Ostatně pokud tuto situaci zaznamenal pan J., jehož svědeckou výpověď k této události navrhovali navrhovatelé provést důkaz, měl v první řadě sám na místě zjednat nápravu poskytnutím správné informace. Nicméně i kdyby se některá z členek komise skutečně dopustila toho, že by voliči poskytla nepravdivou informaci, ať už omylem, či úmyslně (což se však neprokázalo), nebylo by možné konstatovat, že toto jednotlivé pochybení bylo způsobilé hrubě ovlivnit výsledky hlasování.
32. Dále navrhovatelé tvrdí, že v druhý den voleb přišla volit seniorka paní U., která byla v seznamu voličů označena, jako by již volila, přestože dosud volit nebyla. Přítomná členka volební komise ji přesto nechala volit. V důsledku tohoto pochybení neodpovídal počet vydaných obálek počtu odevzdaných obálek a musela být přivolána zaměstnankyně úřadu, která se sčítáním „pomáhala“ takovým způsobem, aby počty obálek odpovídaly.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

33. Soud konstatuje, že skutečnost, že se počet vydaných úředních obálek neshoduje s počtem odevzdaných obálek, nesvědčí sama o sobě o žádné nezákonnosti. Ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování soud zjistil, že bylo vydáno 346 úředních obálek a odevzdáno jich bylo 345, jde tedy o rozdíl jedné obálky. Volič, kterému volební komise vydá úřední obálku, nemá povinnost ji vhodit do volební schránky. Tím spíše, pokud všichni členové volební komise popsali, že všem voličům vydávali obě úřední obálky spolu s poučením, že nechce-li se účastnit jednoho typu voleb, má nevyžádanou obálku zahodit do připraveného pytle (k zákonnosti tohoto postupu viz dále). Takto malý rozdíl mezi počtem vydaných a odevzdaných úředních obálek žádné podezření z manipulace voleb nezakládá (jiná situace by byla, kdyby byl mezi počtem vydaných a odevzdaných obálek výrazný rozdíl, nebo kdyby počet odevzdaných obálek převyšoval počet vydaných obálek).
34. Jen na okraj soud podotýká, že praxi popsanou shodně panem J. i členkami volební komise, kdy okrsková volební komise nutí voliče převzít úřední obálky pro oba typy (resp. více typů) voleb, přestože ten explicitně uvádí, že se hodlá účastnit pouze jedné voleb, pokládá za nezákonnou. Jelikož je aktivní volební právo (jak je to patrné již z jeho pojmenování) právem a nikoli povinností voliče, je čistě na jeho rozhodnutí, kterých voleb se bude účastnit a kterých nikoli. Uvedené platí i v případě, kdy jedna volební komise souběžně zajišťuje průběh více typů voleb, jako tomu bylo v právě posuzované věci, neboť to nic nemění na tom, že ve skutečnosti současně probíhají dvojce na sobě vzájemně nezávislé volby. V takovém případě je rozhodnutí, že bude oba typy voleb pro daný volební okrsek zajišťovat jedna okrsková volební komise, záležitostí čistě technickou, přičemž základním důvodem je hospodárnost veřejné správy a komfort voličů. To však neznamená, že by se volič musel nezbytně účastnit obou typů voleb (resp. vyzvednout si obě úřední obálky a nevyžádanou posléze vyhodit). Okruhy voličů v různých typech voleb se ostatně mohou lišit – např. jen v obecních volbách mohou volit rovněž občané Evropské unie s trvalým či přechodným pobytem na území České republiky a v senátních volbách je na rozdíl od voleb obecních možné volit na voličský průkaz. Snaha volebních komisí, aby počty vydaných obálek v obou typech voleb odpovídaly, tak nemá žádný zákonný ani logický důvod. K tomuto postupu však navrhovatelé žádné výhrady neměli a soud se ani nedomnívá, že by mohl hrubě ovlivnit výsledek hlasování.
35. Skutečnost, že okrsková volební komise vydávala voliči vždy obě obálky má však svůj význam pro posouzení případu paní U. (nikoli M., jak mylně uvedli navrhovatelé, nýbrž A.), která podle navrhovatelů přišla k volbám, a byly jí vydány úřední obálky, přestože již byla v seznamu zaškrtnuta, jako by již odvolila. Že k této situaci došlo, si vybavila i členka volební komise paní P., která podrobně popsala, že komise pracovala rozdělená do dvojic, každá z dvojic měla přidělenou třetinu abecedy a jeden z členů dvojice zaškrtoval voliče v seznamu pro senátní volby, druhý člen dvojice v seznamu pro komunální volby. Tento způsob práce pokládá soud za vhodný, neboť je jím zajištěna dvojí kontrola (každého voliče musí zaškrtnout dva členové komise), a to tím spíše v souvislosti s – arci chybnou – praxí, kdy komise voliči vydává úřední obálky pro oba typy voleb, přestože ten explicitně uvádí, že se chce účastnit pouze jedné voleb. Paní P. popsala, že porovnáním obou seznamů s další členkou komise (s členkou téže dvojice) dospěla k závěru, že zaškrtnula paní A. U. jen omylem (soud má za to, že ji zaškrtnula namísto paní A. U. nacházející se v seznamu voličů jen o pár řádek výše). To má odraz i v obou seznamech (volební komise patrně omylem do krabice s materiály z obecních voleb zapečetila i seznam voličů pro senátní volby, takže mohl soud oba seznamy porovnat), neboť je patrné, že u jména paní U. byla v seznamu voličů pro volby do zastupitelstva učiněna oprava. To, že dojde

k označení voliče, který ve skutečnosti (dosud) nevolil, je sice pochybení, k němuž by při pečlivé práci dojít nemělo (byť je s ohledem na podobnost jmen obou voliček lidsky pochopitelné), avšak jde o vadu, již se podařilo napravit, a to tak, že v pochybnostech bylo rozhodnuto ve prospěch práva voličky na výkon jejího aktivního volebního práva. Šlo navíc o pochybení ojedinělé (žádné další podobné pochybení navrhovatelé netvrdili a ani o něm žádná z listin ve volební dokumentaci nesvědčí), které není takřka nikdy způsobilé výsledek voleb hrubě ovlivnit. V posuzované věci nic nesvědčí tomu, že by nešlo o běžnou chybu způsobenou obyčejným přehlédnutím, nýbrž o volební podvod.

36. Jde-li o angažmá paní B. M., pracovnice Českého statistického úřadu, která byla přítomna v budově městského úřadu a přebírala výsledky voleb, zjistil soud z návrhu a z vyjádření členek volební komise, že si komise vyžádala její pomoc s blíže nespecifikovanou technickou chybou, jež vznikla při vkládání výsledků do počítačového programu. Podle § 40 odst. 1 volebního zákona patří pracovníci Českého statistického úřadu podle § 9 odst. 2 písm. e) volebního zákona mezi osoby, které mohou být přítomny ve volební místnosti v době, kdy volební komise sčítá hlasy. Přítomnost paní M. tedy není v rozporu s volebním zákonem. Proti její přítomnosti žádný z členů okrskové volební komise nic nenamítal (neodepřel z toho důvodu podpis zápisu). Do volební místnosti nadto přišla v době, kdy již byly hlasy sečteny a výsledky se jen zadávaly do počítačového programu. V této fázi voleb již podle soudu také není prostor k žádné efektivní manipulaci výsledků hlasování. Námitka je nedůvodná.
37. Soud nepřisvědčil ani námitce, že předsedkyně komise neumožnila panu J. zkontrolovat neplatné hlasy, neboť z vyjádření členek volební komise vyplynulo, že neplatné lístky hodnotila komise společně (tento postup požaduje i Český statistický úřad v Pokynech pro postup okrskových volebních komisí) a předsedkyně paní V. na každý lístek psala důvod neplatnosti. Námitka je nedůvodná.
38. Navrhovatelé dále namítají, že předsedkyně volební komise paní V. panu J. neumožnila jít s přenosnou volební schránkou za voliči, kteří o to požádali, resp. mu to umožnila až po zásahu navrhovatele c). Z této námítky není jasné, v čem navrhovatelé spatřují porušení volebního zákona. Podle § 33 odst. 7 volebního zákona vyšle k voliči, který o to požádá, dva své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky. Ze slov „komise vyšle“ je patrné, že nedojde-li k dohodě, usnáší se komise o tom, kteří její členové budou s přenosnou volební schránkou vysláni. Žádný člen komise nemá nárok na to, aby byl k tomuto úkolu vybrán právě on. Přesto předsedkyně komise paní V. přání pana J. nakonec vyhověla a umožnila mu, aby s přenosnou volební schránkou šel právě on. Námitka je nedůvodná. Pro úplnost soud dodává, že z vyjádření některých členek komise nadto vyplynulo, že po návratu původně vyslané dvojice členek (paní Z. a paní P.) dala předsedkyně hlasovat o tom, kdo bude za komisi vyslán, přičemž komise se shodla na dvojici ve stejném složení. Předsedkyně paní V. však navzdory předchozímu hlasování v zájmu transparentnosti a ve snaze vyjít panu J. vstříc rozhodla, že s přenosnou volební schránkou půjde pan J. a ona. Pan J. byl tedy s přenosnou volební schránkou vyslán v důsledku nikoli zcela správného postupu předsedkyně komise, který však v žádném případě nemohl hrubě ovlivnit výsledek hlasování.
39. Dále navrhovatelé poukazují na to, že při sčítání hlasovacích lístků si pan J. všiml, že na řadě z nich byl zakřížkován pouze nynější starosta pan M. K. a že jsou si tyto křížky velmi podobné, téměř stejné. Totéž zaznamenali i členové okrskových volebních komisí pro volební okrsek č. 6 (pan J. P.) a č. 9 (pan M. P.); ti však zápisy o průběhu a výsledku

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

hlasování podepsali, neboť teprve po volbách si tuto nesrovnalost uvědomili. Soud s ohledem na stížnosti uplatněné členem okrskové volební komise č. 4 D. J. k průběhu hlasování, prošel všechny platné volební lístky odevzdané ve volebním okrsku č. 4 a shledal, že hlasovacích lístků, na nichž dal volič svůj hlas pouze a jediné panu K. (tj. udělil pouze jeden hlas a svých zbývajících 16 hlasů nevyužil), je pouze pět. To představuje jen zlomek z 4 751 platných hlasů odevzdaných v tomto okrsku. Soud také věnoval pozornost tomu, zda si jsou křížky na těchto pěti hlasovacích lístcích podobné, a zjistil, že nikoli. Naopak každý z nich je odlišný a budí dojem, že byl vyznačen odlišnou osobou. Tvrzení navrhovatelů vztahující se k volebnímu okrsku č. 4 se tedy neprokázala. Námitka je nedůvodná.

40. Totožná námitka byla navrhovateli formulována také ve vztahu k volebním okrskům č. 6 a č. 9. Tam v okrskové volební komisi působili J. P. a M. P., kteří v písemném prohlášení připojeném k návrhu uvedli, že protokol o průběhu a výsledku hlasování podepsali, neboť v tu chvíli šlo o platné hlasy. Bez toho, aby bylo podrobně vysvětleno, proč nebyla příslušná výhrada uplatněna zákonem předvídaným postupem (třeba i jen formou odepření podpisu zápisu o průběhu a výsledku hlasování), není automaticky důvod pro zásah soudu v podobě kontroly příslušné volební dokumentace. Pokud si totiž posléze některý z členů volební komise (např. po konzultaci se subjektem, jenž jej delegoval) uvědomí, že některé postupy, které se mu v průběhu voleb jevily jako bezproblémové, mohou vykazovat znaky porušení volebního zákona, je z hlediska soudního přezkumu už na takovou reflexi pozdě. Aby mohl soud přistoupit ke kontrole hlasovacích lístků, musí navrhovatelé předložit důkazy, které svědčí o tom, že došlo k porušení volebního zákona, které hrubě ovlivnilo výsledky voleb. Prosté tvrzení člena volební komise, které je nadto v rozporu se zápisem o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku, jenž tento člen po skončení voleb v předmětném volebním okrsku jako správný vlastnoručně podepsal (pouze tuto skutečnost soud ověřil), takovým důkazem není a jako důvod pro kontrolu volební dokumentace neobstojí. Soud proto tuto námitku vyhodnotil jako spekulativní, a tedy nedůvodnou bez toho, že by kontroloval hlasovací lístky odevzdané v okrscích č. 6 a č. 9.
41. Dále se soud zabýval tvrzením navrhovatelů, že přestože nejméně dva voliči, kteří volili ve volebním okrsku č. 4, čestně prohlásili, že odevzdali volební lístky, na nichž označili navrhovatele a), nic více a nic méně, nebyl v tomto volebním okrsku žádný takový hlas započítán. Soud proto – opět s ohledem na stížnosti uplatněné členem okrskové volební komise č. 4 D. J. k průběhu hlasování a práci volební komise v tomto okrsku – prošel všechny odevzdané platné hlasy v okrsku č. 4 a zjistil, že se mezi nimi nachází tři volební lístky, na kterých voliči zakřížkovali navrhovatele a) jako stranu (tj. dali mu všechny své hlasy). To je dokonce o jeden takový lístek více, než je počet voličů, kteří čestně prohlásili, že volili právě takto. Tato námitka tudíž nesvědčí o žádném pochybení volební komise, a je proto nedůvodná.
42. Podle navrhovatele je také s podivem, že kandidáti navrhovatele a), kteří – byť pod jiným názvem – kandidovali opakovaně, získali výrazně více hlasů než před čtyřmi lety, a to ve všech volebních okrscích v Týnci nad Sázavou s výjimkou volebního okrsku č. 4, jak je to patrné z jimi vyhotovené tabulky. Soud však musí tento závěr odmítnout jako ryzí spekulaci. Skutečnost, že kandidáti navrhovatele a) nezaznamenali takový volební zisk, jaký očekávali ve srovnání s volebním ziskem v minulých obecních volbách a ve srovnání s ostatními volebními okrsky, o žádném porušení volebního zákona ani manipulaci s hlasy nesvědčí. Vůle jednotlivých voličů se netvoří tak jednoduše, aby bylo možné činit takové

jednoznačné závěry a následně při jejich nenaplnění dovozovat pravděpodobné porušení volebního zákona, nebo dokonce manipulaci s hlasovacími lístky. Námitka je nedůvodná.

43. Námitce, že členky volební komise odmítly panu J. podpisem potvrdit převzetí jakési listiny (nepodařilo se zjistit, zda šlo o papír, na který sepsal své důvody pro odepření podpisu, nebo o stížnost), soud nepřisvědčil. Členky volební komise neměly žádnou povinnost svým podpisem stvrzovat převzetí jakýchkoli písemností. Jedinou zákonnou povinností komise v tomto směru je připojit důvody odepření podpisu zápisu o hlasování a výsledcích hlasování uvedené na zvláštním listu a přijaté stížnosti k zápisu o hlasování a výsledcích hlasování (§ 42 odst. 1 a 2 volebního zákona). To se také stalo, jak soud ověřil z volební dokumentace, jejíž součástí je mj. písemnost obsahující výčet důvodů, pro které pan J. odmítl podepsat zápis, a několik stížností předsedkyně volební komise na pana J..
44. Dále navrhovatelé uvádí, že policisté vyvedli pana J. z volební místnosti a z budovy úřadu ještě před tím, než volební komise zapečetila krabice s hlasovacími lístky. Soud konstatuje, že k tomu došlo v situaci, když už byly hlasovací lístky sečtené, výsledky odevzdané a zápis o průběhu a výsledku hlasování podepsán. V této fázi si už lze jen obtížně představit jakoukoli efektivní manipulaci výsledků hlasování. Nutno také dodat, že podle záznamu o výjezdu městské policie pan J. na dotaz městských strážníků, zda hodlá ještě ve volební místnosti vykonávat nějakou činnost spojenou s volbami, odvětil, že nikoli. S ohledem na to a se zřetelem k předcházejícímu chování pana J., které u ostatních členek komise budilo strach, pokládá soud za rozumné rozhodnutí přítomných strážníků vyprovodit jej před budovu úřadu. Ačkoli podle volebního zákona musí všichni členové volební komise setrvat ve volební místnosti až do chvíle, kdy budou krabice s volební dokumentací zapečetěny a předány obecnímu úřadu (§ 43 odst. 5 volebního zákona), za daných okolností nedodržení tohoto ustanovení nepředstavuje porušení volebního zákona, které by bylo způsobilé výsledkem hlasování hrubě ovlivnit. Naopak lze konstatovat, že si pan J. vyvedení z volební místnosti přivodil sám svým předchozím nepřístojným chováním.
45. Námitce, že pana J. v průběhu voleb ostatní členky volební komise šikanovaly, protože mají vazby na současné vedení radnice, soud nepřisvědčil. Při hodnocení toho, jak se členky volební komise chovaly k panu J., vycházel soud z toho, co bylo uvedeno v návrhu, ve vyjádření pana J. předloženém Policií ČR a ve vyjádření všech ostatních členek okrskové volební komise, které si soud vyžádal. Aniž by soud upřednostnil jednu z verzí popisující průběh voleb ve volebním okrsku č. 4, dospěl na jejich základě k následujícímu závěru. Soud má za to, že se pan J. svou prací ve volební komisi patrně snažil vykonávat svědomitě, ve snaze zabránit jakýmkoli volebním machinacím, jichž se obával, bohužel byl však od počátku krajně předpojatý a podezřívavý ve vztahu k ostatním členkám volební komise a zřejmě jej ani na okamžik nenapadlo, že i jeho kolegyně mohou mít stejný cíl jako on – tedy umožnit hlasování a zjistit jeho výsledek v souladu s volebním zákonem. Naopak lze z jeho chování odhadovat, že je od počátku pokládal za spolupachatelky nějakého – blíže neurčeného, avšak značně sofistikovaného – volebního podvodu, jejichž jediným cílem je výsledky voleb zmanipulovat a všechny jeho snahy o správný a zákonný postup zmařit. Podle toho také volil prostředky a formu komunikace s nimi, přičemž ze sdělení členek komise plyne, že se mu podařilo kolegyně vystresovat, vyděsit a znechutit do té míry, že se většina z nich v budoucnu nehodlá o funkci ve volební komisi ucházet. Současně byl pan J. v celé věci znatelně emocionální (např. v reakci na různé neshody procedurální povahy sděloval členkám komise, že je „nenávidí“, vyhrožoval jim, zvyšoval hlas, a dokonce křičel). Soud musí uvést, že hrubé chování pana J., které shodně popsaly

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

členky volební komise, je zcela nepřijatelné a funkce člena volební komise nehodné. Za ně má zodpovědnost i navrhovatel a), který pana J. nominoval, a zčásti i navrhovatel c), který toto chování v průběhu voleb podněcoval. Toto hrubé chování bylo navíc zcela zbytečné, a to v první řadě proto, že nic z toho, proti čemu se pan J. tak ostře vymezoval, nevykazuje podle hodnocení soudu znaky porušení volebního zákona, jak soud v podrobnostech rozebral výše. V druhé řadě je pak z výpovědí členek komise i z jednání její předsedkyně paní Válové patrné, že se snažily požadavkům pana J. pokud možno vyhovět, aby nevznikly jakékoli pochybnosti o férovosti voleb, potažmo transparentnosti postupů volební komise. Příkladem je to, že panu J. předsedkyně volební komise umožnila, aby byl jedním z členů volební komise, kteří půjdou s přenosnou volební schránkou za voliči, kteří o to požádali, práce v komisi při sčítání hlasovacích lístků byla organizována podle jeho požadavků a podobně. Z toho je vidět, že členky volební komise opakovaně prokazovaly vůli řešit problémy po dobrém, a rozhodně nebylo potřeba neshody řešit hrubým jednáním. Pokud v reakci na to označily některé členky volební komise pana J. za „potíživistu“, je to podle přesvědčení soudu označení přiléhavé. Nutno také dodat, že co do míry urážlivosti nesnese srovnání s vulgaritami nejhrubšího zrna, jež na adresu členek volební komise pronesl pan J., nebo navrhovatel c) v samém závěru činnosti komise. Za dané situace je třeba ocenit, že ostatní členky volební komise i přes všechny popsání výpady ze strany pana J. dokázaly zachovat klid a volební komise i přes drobná pochybení dostála všem svým povinnostem.

46. Navrhovatelé uvádí jako příklad šikany pana J. to, že mu předsedkyně komise zakázala nabíjet mobilní telefon a pohrozila mu, že o jeho pozdním příchodu druhý den voleb pořídí zápis. K tomu může soud uvést jen to, že podle § 35 volebního zákona za pořádek ve volební místnosti a v jejím bezprostředním okolí odpovídá předseda okrskové volební komise a jeho pokyny k zachování pořádku a důstojného průběhu hlasování jsou závazné pro všechny přítomné, včetně členů volební komise. Pokyn k odložení, resp. dalšímu nenabíjení telefonu vydaný paní předsedkyní V. měl pan J. respektovat. V daném kontextu navíc nešlo o pokyn nerozumný nebo šikanózní. Ze stížností přiložených k zápisu o průběhu a výsledku hlasování, jakož i z vyjádření členek okrskové volební komise totiž plyne, že se pan J. telefonem stále zaobíral, fotil a komunikoval s navrhovatelem c), kterému patrně sděloval informace o dění ve volební místnosti. Takové jednání je nepochybně způsobilé rušit pořádek ve volební místnosti, jakož i řádný průběh hlasování. Jeho zákaz proto není šikanou ani porušením volebního zákona. Pokud jde o údajný pozdní příchod pana J. druhý den voleb, není o něm ve volební dokumentaci žádný záznam. Avšak s ohledem na neveřejnost volební dokumentace a minimální negativní efekt tohoto záznamu nepokládá soud sdělení předsedkyně, že o pozdním příchodu pana J. pořídí záznam, za výhrůžku, která by v něm byla způsobilá vyvolat jakoukoli důvodnou obavu. I tato námitka je nedůvodná.
47. Jelikož soud neshledal, že by došlo k porušení volebního zákona, návrh na vyslovení neplatnosti hlasování zamítl.
48. O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něž nemá v řízení o neplatnosti voleb, neplatnosti hlasování nebo neplatnosti volby kandidáta žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.
49. Usnesení bude doručeno účastníkům řízení. Současně je vyvěšeno na úřední desce soudu; usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

Poučení:

Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

Praha 7. listopadu 2018

Mgr. Jitka Zavřelová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.